

Академічна
статистична школа
О.Г.Лібермана

Виконала студентка групи ЕІ-41
Юхименко Марія

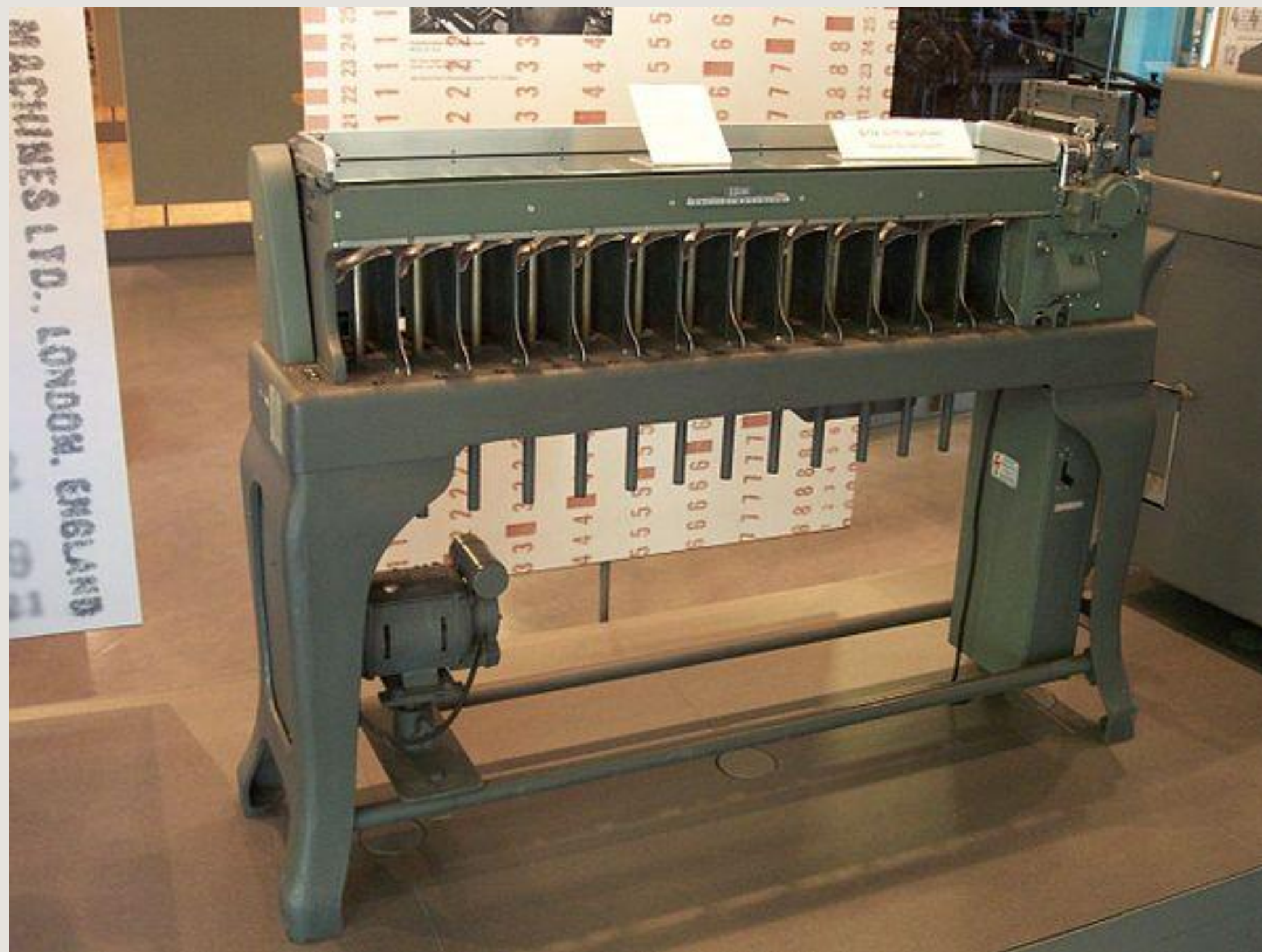
Ліберман Овсій Григорович

- видатний радянський економіст, публікації якого, свого часу викликали неабиякий резонанс серед читачів.

Він народився 2 жовтня 1897 року в місті Славута в єврейській родині службовця лісового маєтку. З відзнакою закінчив гімназію (1915), а згодом (1920), юридичний факультет Імператорського університету св. Володимира (Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка), де під керівництвом К.Г. Воблого вивчав статистику. В той же час працював статистиком Всеросійського Земського Союзу. В 1920-1923 рр. працював службовцем у державних установах УРСР. Потім у 1923 році продовжив навчання як практикант Інституту Праці Наркомату Робітничо-Селянської Інспекції УРСР у Харкові. 1925 р. став завідувачем лабораторії організаційного аналізу та викладав курси політичної економії у Харківському інституті народного господарства.

Овсій Григорович ніколи не покидав навчання. Багато років провів у відрядженнях в Німеччині, вивчав та просліджував досвід організації господарського обліку за допомогою використання обчислювальних машин. З часом у Харкові заснував першу в СРСР станцію машинного обліку на заводі «Серп і молот».

З 1930 року Ліберман був одним з організаторів спеціальної інженерно-економічної освіти в УСРС. У 1933 році екстерном закінчив машинобудівний факультет Харківського інженерно-економічного інституту.

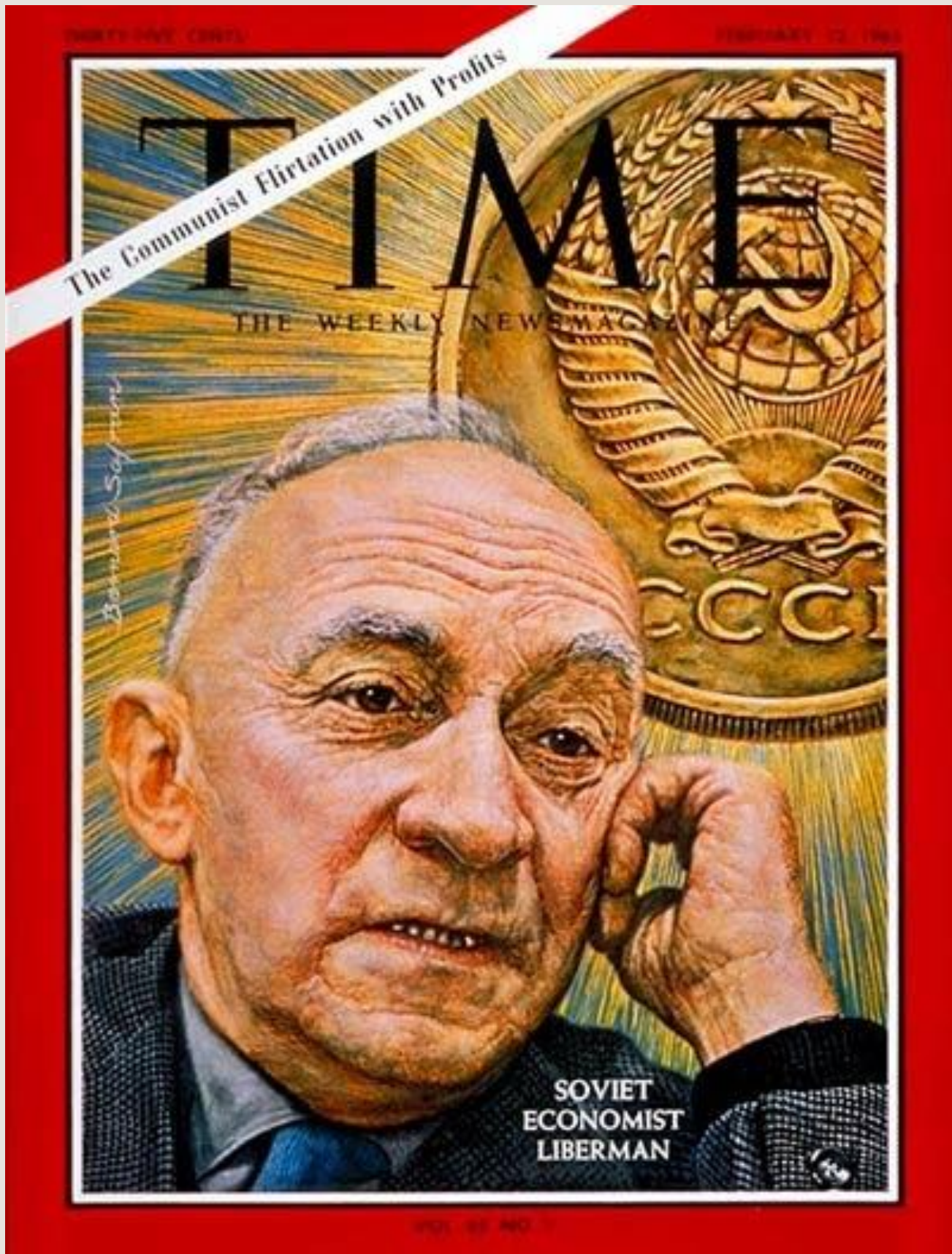

У 1940 р. Овсій Григорович Ліберман захистив дисертацію кандидата економічних наук за темою «Планування серійного виробництва встановленими партіями та баланс успішності цехів».

Після окупації УРСР вермахтом був евакуйований до Киргизії, де протягом 1941-1943 рр. працював службовцем міністерства фінансів Киргизької РСР, а з 1944 по 1946 був науковим співробітником науково-дослідного фінансового інституту у Москві.

Овсій Григорович у 1956 році захистив дисертацію доктора економічних наук за темою «Шляхи підвищення рентабельності соціалістичних підприємств». Згодом, у 1959 році став професором.

Він сформулював пропозиції щодо реформи господарського механізму соціалістичної промисловості, які видав у вигляді доповідної записки в ЦК КПРС і опублікував у статті «План, прибуток, премія» у газеті «Правда» від 9 вересня 1962 року. Ліберман запропонував зміни в господарському механізмі економіки СРСР. Статті стали початком загальносоюзної економічної дискусії та економічної реформи 1965 року. Концепція, яка є основоположною в цій реформі – це скорочення для підприємств обсягу планових показників, визначення нормативів тривалої дії, підвищення ролі інтегральних показників ефективності виробництва – прибутку та рентабельності.

Ім'я легендарного професора Лібермана та його ідеї економічної реформи й в наш час широковідомі закордоном, насамперед у Сполучених Штатах Америки. Для зустрічі з ним, у Харківський державний університет приїжджали іноземні журналісти та економісти, а його портрет був змальований на обкладинці знаменитого журналу «TIME».

Протягом 1963–1981 рр. Овсій Григорович Ліберман займав посаду професора кафедри статистики та обліку Харківського державного університету ім. А.М. Горького (нині ХНУ ім. В.Н. Каразіна). Власні погляди на результати здійсненої в СРСР реформи та можливі перспективи її продовження найбільш розгорнуто та системно описав у книзі «Економічні методи підвищення ефективності громадського виробництва» (1970 р.), яку багаторазово перевидавали за кордоном.

Овсій Григорович помер 11 листопада 1981 року від наслідків інфаркту. За свій довгий та яскравий життєвий шлях він досяг величезного авторитету серед професійного кола знайомих, навколо його особи сформувалась потужна наукова школа талановитих молодих дослідників.

ЖИТНИЦЬКИЙ ЗІНОВІЙ ЛАЗАРОВИЧ

- кандидат економічних наук, створив кафедру статистики у Харківському державному університеті і керував нею 19 років.

Він народився 9 березня 1911 року в місті Краснограді Харківської області. У період з вересня 1930 р. по червень 1933 р. навчався в Харківському плановому інституті ім. А.М. Дудника за спеціальністю економіста-плановика комплексного планування промисловості. 1932-1937 рр. – працював у Харківській обласній плановій комісії.

Потім у 1935-1941 рр. займав посаду викладача у Харківському плановому інституті, а з 1939 року – декана факультету Планування промисловості.

У 1948 році Зіновій Лазарович почав працювати у Харківському державному університеті ім. А.М. Горького, де повністю посвятив себе педагогіці. Згодом, у 1950 році захистив кандидатську дисертацію за темою «Відновлення та розвиток кооперативної промисловості Харківської області у післявоєнні п'ятирічки». Таким чином, йому була надана ступінь кандидата економічних наук, а у 1953 році – звання доцента.

Протягом 1953-1974 рр. Зіновій Лазарович Житницький був незмінним завідувачем кафедри статистики та обліку ХДУ. Він володів неосяжною повагою колег, адже мав превеликі знаннями у галузі планування та статистичного обліку, був дуже тактовним і мудрим керівником. Також він дуже цінувався серед студентів. Кожна його лекція була для них дивовижною подорожжю у світ пізнання такої цікавої і важливої науки, як економічна статистика.

Співакова Валентина Василівна

- доцент економічного факультету Харківського державного університету ім. А.М. Горького.

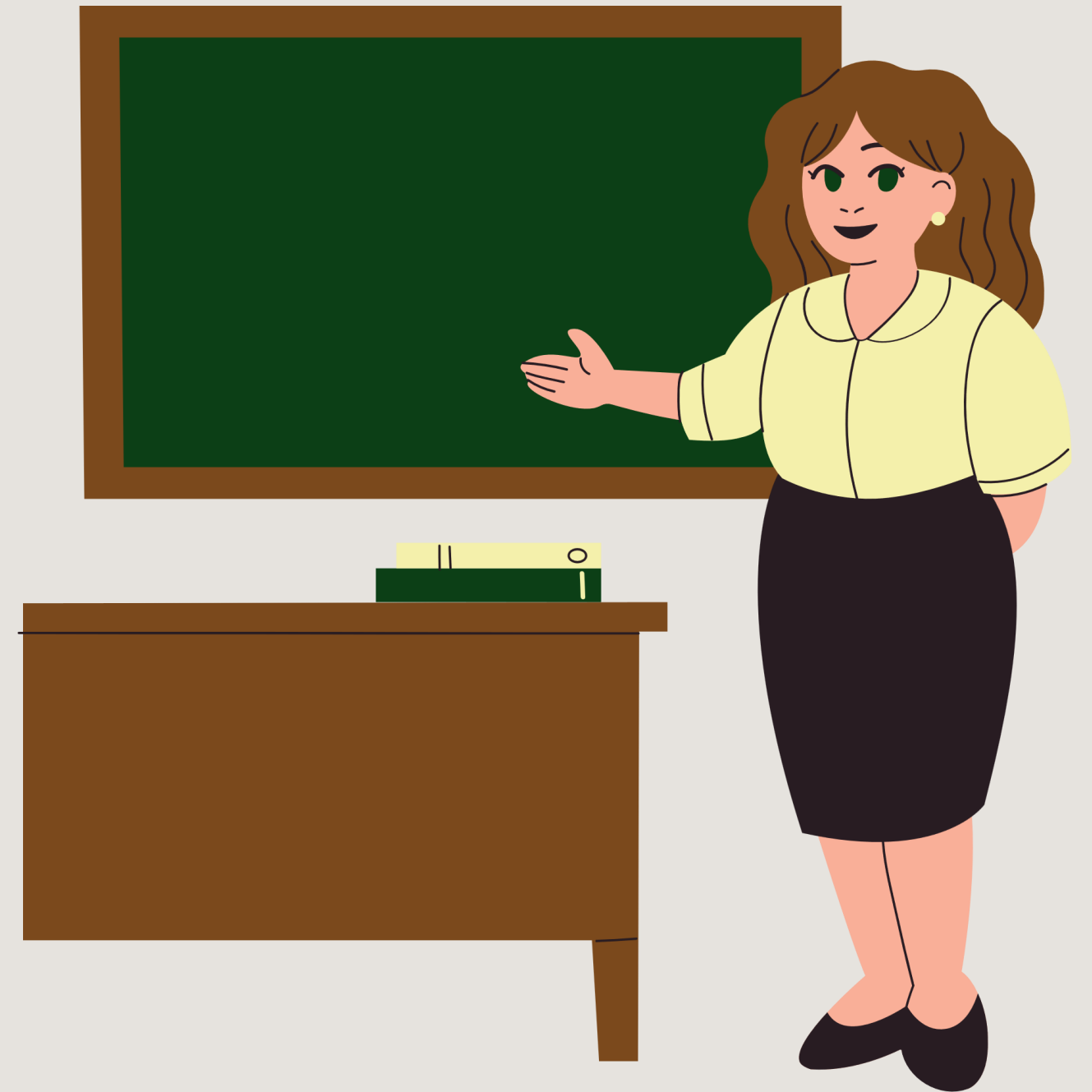
Народилася 1924 року в Москві у родині лікаря. Після закінчення школи у 1941 році вступила до Московського фінансового економічного інституту, але провчилась лише один рік, тому що була війна і треба було працювати.

У 1949 році у зв'язку з одруженням переїхала у Харків та вступила у Харківський інститут Радянської торгівлі. Після випуску почала працювати викладачем у Харківському державному університеті на економічному факультеті.

Співакова Валентина Василівна в числі перших у 1996 році захистила дисертацію за новими показниками обліку ефективності роботи підприємств за темою «Статистично-економічні методи оцінки ефективності роботи промислових підприємств (на прикладі підприємств швейної промисловості)».

Усе своє життя пропрацювала на одному місці, на кафедрі статистики та обліку в Харківському державному університеті.

Селіванов Володимир Михайлович

- завідувач кафедри статистики та обліку в Харківському державному університеті.

Він народився 1929 року в Кіровоградській області. Дитячі роки забрала страшна війна, окупація та розлука з батьками. Але незважаючи на тяжку долю, Володимир Михайлович закінчив школу зі срібною медаллю та 1948 року вступив на економічний факультет Харківського державного університету, який закінчив з відзнакою за спеціальністю «Планування народного господарства». Потім продовжив навчання в аспірантурі на кафедрі статистики та обліку.

У 50-ті роки ХХ століття він викладав у Харківському відділенні Всесоюзного заочного фінансового інституту та на кафедрі економіки Харківської Вищої партійної школи. З 1960 року займав посаду старшого викладача кафедри економіки промисловості в Українській інженерно-педагогічній академії.

У 1963 році Селіванов захистив кандидатську дисертацію, а через 4 роки отримав почесне вчене звання доцента. Після цього, він переходить працювати в ХДУ на посаду доцента кафедри статистики та обліку.

Протягом 1985–2003 рр. Селіванов В. М. був завідувачем кафедри статистики та обліку ХДУ. Завдяки високому професіоналізму та організаторському таланту він став одним з особливо значних представників надзвичайної плеяди вчених і викладачів економічного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

Сивоконь Антоніна Василівна

– кандидат економічних наук, завідувач кафедри статистики та обліку ХНУ ім. В.Н. Каразіна.

Народилася у 1931 році в Харкові у родині робітників. Після випуску зі школи, у 1947 році вступила на навчання у Харківський обліково-кредитний технікум, який закінчила з відзнакою та продовжила освіту на економічному факультеті ХДУ. Після випуску з університету, отримані знання вона застосовувала як в педагогічній, так і в науковій діяльності

З 1964 року почалася її стабільна кар'єра на економічному факультеті ХДУ ім. А.М. Горького. Працюючи викладачем на кафедрі статистики та обліку, з метою підвищення кваліфікації вона почала навчання в аспірантурі. Закінчивши її у 1970 році, успішно захистила дисертацію за темою «Економіко-статистичне вивчення собівартості продукції на підприємствах цукрової промисловості» під науковим керівництвом всесвітньовідомого професора О.Г. Лібермана.

Оцінивши досвід Антоніни Василівни, керівництво факультету висунуло її кандидатуру на посаду завідувача кафедри. Таким чином, у період з 1973 по 1985 рр. вона успішно очолювала кафедру статистики та обліку економічного факультету ХДУ.

Семеняк Інна Володимирівна

– доктор економічних наук, професор в ХНУ ім. В.Н. Каразіна.

Народилася у Воронежі у родині службовців. Відразу після закінчення економічного факультету Харківського державного університету ім. А.М. Горького, з 1958 року Інна Володимирівна працювала економістом на великих машинобудівних підприємствах Харкова. У 1970 році стала викладачем в ХДУ.

Інна Володимирівна пройшла шлях від аспірантури з 1970 по 1973 рр. під науковим керівництвом професора Лібермана до захисту дисертації доктора економічних наук в 1988 році. У 1990 році і сама стала професором кафедри статистики та обліку. Невдовзі вона обґрунтувала необхідність в утворенні наукового колективу кафедри маркетингу, яку згодом і очолила у 1998 році.

Науково-педагогічна діяльність Інни Володимирівни завжди мала інноваційно-пошуковий характер, таким чином з'явилась ще одна спеціальність «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» на економічному факультеті ХНУ ім. В.Н. Каразіна. За своє наукове життя вона опублікувала більше 120 публікацій та навчально-методичних праць, у тому числі дві монографії та два навчальних посібника з грифом Міністерства освіти та науки України. Також Семеняк І.В. займалась підготовкою спеціалістів вищої кваліфікації.

Таким чином, значне місце в історії розвитку статистичної думки належить представникам так званої академічної статистичної школи. А саме представникам тих наукових сил, які займалися питаннями теорії статистики і читали спеціальні лекції у вищих навчальних закладах.

Першочерговою ідеєю О.Г. Лібермана, а отже і його наслідувачів, була ідея надати підприємствам економічну свободу, так як державне регулювання зменшує продуктивність праці. Фактично це була концепція переходу до ринкової системи регулювання економіки у закриту радянську економіку.

Для продовження традицій Овсія Григоровича Лібермана і його послідовників, треба посилити та поглибити статистичні дослідження з проблем менеджменту виробництва товарів та послуг в складних умовах сучасності у вищих навчальних закладах України.

Дякую за увагу!